Opetussuunnitelman paikallinen teksti, suomi toisena kielenä

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto 17.11.2026 § 43
623/12.00.01/2025

Valmistelija Opetuspäällikkö Anders Vikström, puh. 040 180 1324
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Paraisten kaupungin hallintosäännön 6 luvun 30 §:n 5 kohdan mukaan sivistyslautakunnan ruotsinkielinen ja suomenkielinen jaosto päättävät perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Opetushallitus on 18.12.2025 päättänyt Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutoksista (OPH-5207-2025), jotka koskevat Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän erityisen tehtävän kuvausta sekä lukua 10.5.

Ehdotus paikalliseksi tarkennukseksi lukuun 10.5

Opetus järjestetään kieli- ja kulttuuritietoisesti siten, että oppilaiden erilaiset kielelliset valmiudet, monikielisyys ja kulttuuritausta otetaan huomioon. Koulu mukauttaa aktiivisesti opetusta, työskentelytapoja ja tukea siten, että kaikki oppilaat voivat ymmärtää opetusta, osallistua siihen sekä kehittää kieltään ja identiteettiään. Kieli nähdään keskeisenä osana oppimista, ja oppilaiden kielellistä kehitystä tuetaan järjestelmällisesti opetuksessa kieltä vahvistavien työtapojen avulla. Koulu edistää osallistavia oppimisympäristöjä, jotka vahvistavat oppilaiden kielellistä ja kulttuurista identiteettiä. Opetus järjestetään tarvittaessa joustavien ryhmittelyjen, yhteisopettajuuden ja ryhmäkohtaisten tukimuotojen avulla, kuten opetuskielen tukiopetuksena.

Koulu tukee oppilaiden kielellisen ja kulttuurisen identiteetin kehittymistä toimimalla kielitietoisesti kaikissa oppiaineissa sekä arvostamalla monikielisyyttä ja monikulttuurisuutta. Luomalla turvallisia ja osallistavia oppimisympäristöjä sekä tekemällä kielet, kulttuurit ja identiteetit näkyviksi opetuksessa kaikille oppilaille annetaan mahdollisuus kokea kuuluvansa yhteisöön. Oppilaat saavat käyttää vahvinta kieltään ajattelun ja yhteistyön tukena. Koulu tarjoaa oman äidinkielen opetusta mahdollisuuksien mukaan. Kaikki tämä tukee oppilaiden turvallisen identiteetin kehittymistä kielenkäyttäjinä ja yhteiskunnan jäseninä. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) on tarkoitettu oppilaille, joiden suomen kielen taito ei vielä ole riittävä siihen, että he voisivat opiskella suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaisesti yhdenvertaisin edellytyksin. Siirtymisen suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään tulee siksi perustua oppilaan tosiasialliseen kielitaitoon, ei siihen, kuinka kauan oppilas on asunut Suomessa, eikä oppilaan taustaan tai äidinkieleen.

Koska oppilaan huoltaja tekee päätöksen oppimäärän valinnasta, oppilaalle ja huoltajalle tulee antaa riittävästi tietoa siitä, mitä oppimäärän vaihtaminen käytännössä merkitsee. Jos oppilasta voidaan arvioida opetussuunnitelman suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti ilman, että kielitaito muodostaa kohtuuttoman esteen, oppilas voi siirtyä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärään. Oppilaan tulee tällöin ymmärtää suullisia ohjeita ja opetustilanteita, kyetä lukemaan ja tulkitsemaan ikätasolleen sopivia tekstejä itsenäisesti sekä ilmaisemaan itseään kirjallisesti siten, että sisältö on ymmärrettävää ja tarkoituksenmukaista eri oppiaineissa. Kyse on siis koulussa tarvittavasta kielitaidosta, ei pelkästään arkikielen taidosta.

Kun oppimäärän vaihtaminen tulee ajankohtaiseksi, pedagoginen ratkaisu tehdään yhteistyössä S2-opettajan, luokanopettajan tai aineenopettajan sekä erityisopettajan tai erityisluokanopettajan kanssa. Ratkaisun perustana käytetään opettajien havaintoja useissa eri oppiaineissa, oppilaan suullisia ja kirjallisia suorituksia sekä erilaisia osaamisen näyttöjä. Pedagoginen ratkaisu ei ole peruuttamaton.

Esittelijä

Opetuspäällikkö Anders Vikström, puh. 040 180 1324
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto hyväksyy paikallisen opetussuunnitelman lisäyksen valmistelun ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Rehtorit, IT-pedagogi

_____